

Motion till riksdagen

1987/88:Jo607

av Sven Lundberg m. fl. (s)

om angelägna forsknings- och försöksuppgifter
för jordbruket och trädgårdsnäringen i norra
Sverige

Förutsättningarna för jordbruk och trädgårdsodling är ur klimat- och struktursynpunkt inte lika gynnsamma i norra Sverige som i stora delar av landet i övrigt. Trots detta har näringen en utomordentligt stor betydelse för sysselsättning, övrigt näringsliv, samhällsservice, infrastruktur, beredskap m. m.

Forsknings- och försöksverksamheten vid Norrlands lantbruksförsöksanstalt Röbbäcksdalen har som huvudmålsättning att utveckla odlingsmaterial, odlingsystem, skörde- och konserveringsteknik samt utfodringsmodeller anpassade till de speciella odlingsbetingelser och förhållanden som råder i norra Sverige.

För att inte jordbrukets produktionskostnader i norra Sverige skall öka snabbare än för landet i övrigt måste det norrländska jordbruket utvecklas i samma takt. Primärt för forsknings- och försöksverksamheten är därför att finna vägar att långsiktigt reducera kostnadsskillnaderna. Härvid måste insatserna koncentreras till att utveckla en odlings-, skörde- och konserveringsteknik, som så långt som möjligt mildrar de negativa effekterna av en kort växtsäsong samtidigt som fördelarna i form av ljusklimat och den låga användningen av kemiska medel tas till vara och utvecklas.

Mjöl- och köttproduktion baserad på vall, fodersäd och grönfoderväxter utgör jordbrukets ryggrad och står för den övervägande delen av jordbrukets inkomster. Hela produktionskedjan från fält till färdig produkt måste därför ses som en integrerad enhet. Stallgödseln är härvid en viktig biprodukt. Kunskaperna om hur denna bäst utnyttjas i en valldominerad växtodling är fortfarande mycket bristfällig.

En ökad odlings säkerhet tillhör de mest angelägna uppgifterna för forsknings- och försöksverksamheten. En sådan kan nås genom en bättre anpassning av växten (växtförädling) och odlingstekniken till klimat och växtsäsongens längd. Vidare måste skörde- och konserveringstekniken anpassas till de naturliga förutsättningarna samt näringens struktur. Detta gäller både vid produktion av grovfoder och fodersäd.

Svensk trädgårdsnäring har under 1980-talet genomgått en kraftig strukturell omvandling. I norra Sverige har såväl odling av trädgårdsväxter i växthus som på friland ökat markant.

Liksom det norrländska jordbruket ställs trädgårdsodlingen inför speciella problem, vars lösningar endast kan finnas genom ett intensivt, målmedvetet och områdesanpassat forsknings-, försöks- och utvecklingsarbete.

Viktiga områden där insatser krävs är utveckling av odlingssystem för växthusodlade grönsaker, speciellt gurka och tomat, samt utveckling av odlingssystem för ökad odlingsssäkerhet för grönsaker på friland i Norrlands kust- och inland.

Enligt regeringens åtgärdsprogram för jordbruket i norra Sverige (1986/87:146) beviljades 100 milj. kr. varav 4 milj. kr. har avsatts för forsknings- och försöksverksamhet. Lantbruksstyrelsen, Lantbruksuniversitetet och LRF har inventerat behovet av angelägna forskningsprojekt och redovisat ett förslag till forskningsprogram som jordbruksdepartementet godkänt. I redovisningen har framhållits att de tillförda medlen för forsknings- och försöksverksamhet inom ramen för åtgärdsprogrammet endast kan ses som en del i en nödvändig satsning på forsknings- och försöksverksamhet i norra Sverige.

I årets budgetproposition föreslås att ytterligare 80 milj. kr. tillförs programmet för särskilda åtgärder för jordbruket i norra Sverige. Fördelningen av dessa medel är inte närmare angivna utan skall "användas för investeringar inom jordbruket och till kombinationsföretag samt till stöd för utveckling, utbildning, rådgivning och forskning. Därvid bör beaktas de möjligheter till alternativ odling som finns i norra Sverige".

Det måste ses som angeläget att den resursförstärkning för ökad forskningsverksamhet som inleddes genom regeringens åtgärdsprogram inte får karaktären av ett engångsanslag utan permanentas som en mera långsiktig resursökning.

Hemställan

Med hänvisning till ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin meningger regeringen till känna vad i motionen anförts om insatser för forskning och försöksutgifter för jordbruket och trädgårdsnäringen i norra Sverige.

Stockholm den 26 januari 1988

Sven Lundberg (s)

Ture Ångqvist (s)

Sten-Ove Sundström (s)

Nils-Olof Gustafsson (s)